

Východočeské divadlo Pardubice

24.

22.—29. 1. 2024

GRAND
festival
SMÍCHU

IV.

čtvrtek 25. ledna 2024

FESTIVALOVÉ NOVIN(K)Y

Dnes soutěží... Slovácké divadlo Uherské Hradiště

Rozhovor Slováckého divadla s dramatikem Janem Šotkovským, autorem *Třináctkrát za svědka*

Zeptám se jako macecha zrcadla: Jeníku, máš mě rád?

Milé Slovácké divadlo, jelikož je to oficiální a jsem pod přísahou, nemůžu lhát, takže: mám tě rád. S radostí do tebe už patnáct let jezdím, s radostí jsem v tobě i hostoval jako dramaturg. Ale když mi tvůj umělecký šéf Lukáš Kopecký navrhl, abych pro tebe napsal hru, trochu jsem se lekl. Co když to zkazím a ty už pak nebudeš mít rádo mě? Ale dopadlo to docela dobře, aspoň myslím.

Dal sis nějakou podmínku, když jsi tu nabídku dostal?

Jenom jednu: chtěl jsem, aby hlavní roli v té hře hrál Zdeněk Trčálek. To se povedlo. A jelikož se to povedlo i Zdeňkovi, jsem rád, že jsem si tu podmínku dal.

Uměl bys jednou větou říct něco, čím bys pardubické na svou komedii nalákal?

Asi by se slušelo říct, že je to zábavné a že se zasmějí, ale to by zároveň měla být samozřejmost, když už jsme na tom festivalu smíchu, ne? Zkusím to odjinud: je to komedie o tom, že najít si v životě blízkého člověka, s kterým budeš chtít být a který bude chtít být s tebou, není nic jednoduchého a že se to často nedaří. A tomu myslím lidí dobře rozumí v Hradišti i v Pardubicích.

Zákulisí *Třináctkrát za svědka* s dramatikem Janem Šotkovským

Autor textu soutěžní inscenace Slováckého divadla *Třináctkrát za svědka* reflektuje výzvy psaní komedie. Smích má léčivý potenciál a může pomoci vyrovnat se s bolestivými situacemi, přičemž vlastní zkušenosti zakomponoval do své tvorby...

Jaký druh humoru máte nejraději?

Vyrostl jsem na tradici českého filmového humoru, která je pro mě definovaná hlavně jmény scenáristů – Jirím Brdečkou, Vratislavem Blažkem, Ladislavem Smoljakem a Zdeňkem Svěrákem. Především obdivuju Brdečkovy scénáře, jako je *Limonádový Joe* nebo *Adéla* ještě nevěčeřela, stejně jako jeho krátké animované filmy. Takhle bych to chtěl někdy umět. I když texty, které píšu já, jsou stylově jiné, podstatně civilnější a realističtější. A jinak mám v oblíbě anglický suchý humor, který nám v Čechách ovšem už od Saturnina hodně zdomácněl.

Jaká jsou úskalí, na která autor narazí při psaní komedie?

Hlavní úskalí je v tom, že by se komedii lidi měli smát, což je poměrně kruté zadání. Člověk to od stolu neumí nikdy úplně přesně odhadnout. Když jsem *Třináctkrát za svědka* viděl poprvé s publikem, lidé se často smáli při úplně jiných pasážích než při těch, které mně přišly jako nejtípnější. A pak tam jsou momenty, které jsem psal spíše pro pousmání pár lidí, kteří to vnímají podobně jako já, a ony mají nečekaně bouřlivý ohlas.

O čem jste psal hru *Třináctkrát za svědka*?

Pro mne je hlavním tématem *Svědka* to, jak najít v životě někoho, s kým by člověk chtěl a mohl prožít výraznou část svého života. V případě protagonistů hry už se dá říci i – zbytek života. Najít někoho, aby nebyl sám, a najít někoho, s kým se nebude sám cítit. Samozřejmě že čím je člověk starší, tím je to těžší. Takže je to příběh o lidech, kteří si někoho hledají ve věku, kdy už si uvědomují, jak je to obtížné a že už se to nemusí povést. O lidech, kteří se už dlouho cítí sami, cítí, že někoho kompatibilního k sobě už možná nenajdou. Na to jsem při psaní myslel nejvíc. Znáám dost lidí, kteří toto řeší a kteří chtějí s někým být, ale už mají tak vysoké a specifické nároky, že to jde těžko. Takže v kostce je *Svědka* příběh muže, který nechce být sám, ale hledání partnera mu moc nejde – i kvůli tomu, jaký je to člověk.

Hra se odehrává v televizním prostředí.

Hlavní postava je na začátku asistentem režie v České televizi Brno. Inscenační tým z toho vyšel a celou inscenaci zasadil do prostředí televizního studia. Tím vzniká jistá vědomá umělost a stylizovanost, což mi přijde velmi pěkné. Samozřejmě i mně bylo jasné, že když jsem napsal hru, která má pětatřicet krátkých scén, že se musí najít nějaké jednotné chytré řešení, aby tam nebylo pětatřicet velkých přestaveb. Ale jinak jsem si při psaní dopřával svobodu a nad realizačními detaily jsem nepřemýšlel. Myslel jsem hlavně na to, že píšu pro konkrétní herce, které znám.

Proč jsou komedie důležité?

Smích je léčivá věc, vyrovnání se s něčím, co může být bolavé a nepříjemné. Například když jsem psal Třináctkrát za svědka, tak to nemělo být ničím autobiografické, ale v průběhu psaní člověk zjišťuje, že do těch postav musí vložit kousek ze sebe. Hlavní postavou je milostný outsider a řada jeho trapasů jsou trapasy mé nebo mých kamarádů. A když pak člověk vidí, jak někoho rozesměje něco, co ho původně bolelo, tak to může být velmi úlevné a katarzní. AnŘ

Jsem velký vláčkař, prozrazuje Jan Plouhar

V úterý se do soutěžního klání o titul Komedie roku 2023 zapojila inscenace **Jídelní vůz** Činoherního studia z Ústí nad Labem, v níž hlavní roli vrchního Pavla Peterky ztvárnil **JAN PLOUHAR**...

Od pana Davida Šiktance jsem slyšela, že dokážete stát hodinu na jevišti a říkat vtipy, je to pravda?

Je pravda, že sbírám vtipy. Jednou jsme s kamarádem vytvořili pro publikum takový pořad na principu AZ kvízu. Nazvali jsme to „battle joke“. Pod každým políčkem se schovávalo nějaké téma, na které jsme říkali vtipy. Když jednomu došly, políčko prohrál. No a takhle jsme soutěžili. Mělo to asi hodinu a třičtvrtě a řekli jsme u toho asi 185 vtipů. Když mám dobré téma, náladu a publikum, tak bych tu hodinu určitě na jevišti zvládl.

Jezdíte často vlakem? A jezdíte jídelním vozem? Co oblíbené jídlo?

No donedávna jsem jezdil skoro furt, protože jsem neměl papíry na auto. Shodou okolností jsem se s panem Šiktancem seznámil v jídelním voze na trase Ostrava – Praha. Já vystupoval v Kolíně, on jel až do Prahy. A já ho přemluvil, ať vystoupí v Kolíně se mnou, protože tam byla jedna z nejkrásnějších funkcionalistických nádražek. Tak jsme si tam museli dát ještě dvě piva.

Jídelním vozem jezdím často. Člověk je vlastně v hospodě nebo v kavárně a za ten čas projede půlku republiky. Cesta utíká rychleji. Nejradiš si tam dávám svíčkovou, tu mají geniální.

Přemýšlel jste, že byste pracoval jako vrchní v jídelním voze? Nebo vůbec na dráze?

No to samozřejmě, protože já jsem velký vláčkař. Od doby, co mě vzal děda v Ostravě na výstavu modelové železnice, tak jsem se zamiloval. Já to miluju. Víím odkud to jede, v kolik to jede, co jede, jestli je tam jídelák, jestli bude jednička vepředu, nebo vzadu. Najezdil jsem se jimi hodně. Chybí mi projet asi tři tratě v České republice – Cheb směrem na Aš a jedna soukromá z Obrataně na Jindřichův Hradec.

No a jestli bych chtěl dělat vrchního v jídeláku? Když jsme měli po premiéře, tak tam bylo celé ředitelství jídelních a lehátkových vozů a dostal jsem samozřejmě nabídku, že kdyby mě náhodou vyhodili z divadla, tak u nich mám dveře otevřené. V tu chvíli jsem začal přemýšlet, že bych si u nich klidně nějakou lehkou trať zkusil. KrM

Vše o mužích

Poprvé jsem Malou scénu ve dvoře VČD navštívila na základní škole. Představení, na kterém jsem byla, hrál jeden herec. Bylo to monodrama a já byla nadšená. Po několika letech se na Malou scénu vracím zase. Nejdou na monodrama, ale na komediální povídkovou hru **Vše o mužích**, kterou v úterý 22. ledna přivezlo na festival Divadla Šumperk. Herci jsou pouze tři a postav (dle informací v programu) dvanáct. Ssem zvědavá, plná očekávání i obav. Zahrát přece už jen dva rozdílné charaktery v jednom představení je náročné. Ondřej Král, Adam Joura a Alexandr Stankuš mě ale přesvědčují, že oni jsou ti herci, kteří to dokážou opravdu dobře. Jejich herecká práce mi přijde úžasná. Obdivuji je. Baví mě. Baví mě taky scénografie. Chytře řešená, multifunkční. Nevidím kolem nic, o čem bych si řekla, že je zbytečné nebo to na scénu nepatří (ale možná je to i tím, že mám špatné brýle). Celý příběh není složitý. Tvoří koláž, ve které se postupem času divák dobře zorientuje. Představení běží. Běží rychle, ale ne moc. Dynamicky se mění. Nahoru dolů. Ze vtipu do těžkosti a zase zpět do vtipu. Z divadla odcházím spokojena. Neslibovala jsem si žádná hlubokomyslná témata. Přišla jsem se podívat. A viděla jsem tři skvělé talentované muže. A to mi stačí. KrM

Připravil R. Smetana, úprava K. Formánková, grafika na titulní straně F. Brýdl a L. Bukačová

Realizaci projektu podporuje:

Ubytování zajišťuje:

Významní sponzoři:

Sponzoři cen festivalu:

Sponzoři festivalu:

Hlavní mediální partner:

Mediální partneři:

GRAND Festival smíchu se koná pod záštitou ministra kultury ČR Martina Baxy, hejtmana Pardubického kraje Martina Netolického, primátora města Pardubic Jana Nadrchala a prezidenta Herecké asociace Ondřeje Kepky. Za finanční podpory Ministerstva kultury, Pardubického kraje a statutárního města Pardubice.